

Bokeljska mornarica Kotor

P R A V I L N I K
O ODORI, ČINOVIMA I NASTUPIMA AKTIVNOG
SASTAVA BOKELJSKE MORNARICE KOTOR
(prečišćeni tekst)

K o t o r
31.01.2019.

Na osnovu člana 37 stav 4 tačka 3 Statuta Bokeljske mornarice Kotor, Upravni odbor i Admiralat Bokeljske mornarice Kotor su, na zajedničkoj sjednici održanoj dana 31. januara 2019. godine, donijeli

P R A V I L N I K
O ODORI, ČINOVIMA I NASTUPIMA AKTIVNOG SASTAVA
BOKELJSKE MORNARICE KOTOR
(prečišćeni tekst)

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se uređuje organizacija aktivnog sastava, odora i oznake činova, imenovanja, unapređenja i reizbornost u viši čin, postrojavanje i protokol nastupa aktivnog sastava Bokeljske mornarice Kotor (u daljem tekstu: Bokeljske mornarice).

Član 2

Ovim pravilnikom se uređuje formiranje Glavnog odreda Bokeljske mornarice, nošenje zastava kao i pojedinačni nastupi kotorskog odreda i odreda podružnica.

II. ORGANIZACIJA AKTIVNOG SASTAVA BOKELJSKE MORNARICE

Aktivni sastav Bokeljske mornarice

Član 3

Aktivni sastav Bokeljske mornarice čine najviše 46 oficira i podoficira (23 oficira i 23 podoficira).

Oficirski sastav Bokeljske mornarice čine: admiral, viceadmiral, prvi i drugi major, tri kapetana (komandiri kotorskog odreda i odreda podružnica), ađutant, (koji je po činu poručnik), i 15 poručnika.

Podoficirski sastav Bokeljske mornarice čine: 12 vodnika i 11 mlađih vodnika.

Kotorski odred i odred podružnice Tivat imaju najviše šest (6) oficira i deset (10) podoficira.

Odred podružnice Herceg Novi ima najviše četiri (4) oficira i tri (3) podoficira.

Član 4

Aktivni sastav Bokeljske mornarice ima Glavni odred kojeg čine kotorski odred i odredi podružnica.

Član 5

Kotorski odred formira komandu odreda kao svoj operativni organ, koju čine:

1. komandir odreda (kapetan)
2. barjaktar
3. poručnik
4. dva vodnika
5. mlađi vodnik i
6. tri mornara.

Na čelu komande odreda je komandir, koji je po činu kapetan i čiji zadatak je da po potrebi saziva komandu kotorskog odreda.

Član 6

Komanda kotorskog odreda:

- organizuje nastup odreda;
- informiše članove odreda o nastupima i drugim aktivnostima;
- upoznaje Upravni odbor i Admiralat sa donijetim zaključcima u cilju efikasnijeg rada odreda;
- predlaže Admiralatu članove za unapređenje i razrješenje i
- predlaže delegate Matice za Skupštinu Bokeljske mornarice Kotor.

Član 7

Kotorski odred i odredi podružnica treba da imaju odrede sa najmanje petnaest mornara i sa komandrom odreda, u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 8

Kotorski odred i odredi podružnica mogu da nastupaju samostalno u zemlji i inostranstvu, sa svojim odredima, u svojim mjestima, prilikom Dana podružnice i drugih prigodnih svečanosti. U slučaju samostalnog nastupa kotorski odred i odredi podružnica moraju prethodno da dobiju odobrenje Admiralata.

Član 9

Kad Glavni odred nastupa u mjestima podružnica, u slučaju odsustva prvog majora, komandira Glavnog odreda, komandu odredom preuzima drugi major, a u slučaju odsustva i jednog i drugog komandu preuzima komandir odreda iz te podružnice.

Član 10

Podružnice su dužne da naprave program nastupa svojih odreda u njihovim mjestima, u skladu sa članom 50 ovog pravilnika.

Član 11

Admiral, viceadmiral, oficiri, podoficiri i mornari aktivnog sastava trebaju biti osobe koje su se istakle u radu Bokeljske mornarice ili pomorstva uopšte: treba da uživaju ugled, autoritet i poštovanje građana, da posjeduju moralne kvalitete, da su spremni da razvijaju i na djelu šire bliskost i zajedništvo među narodima.

Aktivni sastav Bokeljske mornarice sastavljen je od oficira, podoficira i mornara bez obzira na njihovu nacionalnu, vjersku i političku pripadnost.

Član 12

Admiral stoji na čelu Admiralata i aktivnog sastava Bokeljske mornarice i neposredno ih predstavlja u svim prigodama i svečanostima.

Admiral u odori nastupa samo sa Glavnim odredom Bokeljske mornarice.

Izuzetno, po svom nahođenju, admiral i viceadmiral mogu nastupiti sa kotorskim odredom ili odredima podružnica.

Admiral predvodi delegaciju Bokeljske mornarice, prima izvještaje od prvog majora o stanju aktivnog sastava, saziva sjednice Admiralata i aktivnog sastava, i punopravno, sa pravom glasa prisustvuje sjednicama Upravnog odbora i ostalih organa Bokeljske mornarice.

Admiral vrši i druge poslove u vezi sa aktivnim sastavom Bokeljske mornarice neposredno ili preko ađutanta i prvog majora.

Član 13

Za svaku promjenu u Glavnom odredu, admiral donosi pisano rješenje koje se dostavlja Admiralatu i Upravnom odboru Bokeljske mornarice.

Član 14

Viceadmiral pomaže admiralu u obavljanju poslova Admiralata i aktivnog sastava Bokeljske mornarice.

Viceadmiral zamjenjuje admirala u njegovoj odsutnosti i tada uživa sva njegova prava i vrši sve njegove dužnosti.

Admiral može na viceadmirala da prenese određene poslove i zadatke iz svog redovnog djelokruga rada.

Član 15

Prvi major neposredno komanduje Glavnim odredom aktivnog sastava Bokeljske mornarice.

Prvi major održava red i disciplinu aktivnog sastava Bokeljske mornarice kada je na okupu, u stroju i u defileu i brine se da ovaj pravilnik bude strogo primijenjen.

Član 16

Dužnost prvog majora je da, u dogovoru sa admiralom, viceadmiralom i Admiralatom, preuzima sve mjere kako bi se nastupi iz člana 50 ovog pravilnika što svečanije proslavili i uz najveće učešće mornara, čuvajući običaje, red i disciplinu.

Pravovremeno preuzima mjere da oružje i odora, koji pripadaju Bokeljskoj mornarici budu za svečanost potpuno u redu.

Član 17

Prvi major redovno i na vrijeme, zajedno sa komandirima kotorskog odreda i odreda podružnica, poziva sve mornare i oficire da učestvuju u nastupima iz člana 50 ovog pravilnika.

Član 18

Svake godine do 13. januara prvi major, u saradnji sa ađutantom, podnosi Admiralatu pisani izvještaj o učešću Bokeljske mornarice u proslavama u prethodnoj godini, broju učesnika, disciplini i o svemu ostalom što je važno za Admiralat.

Pored ovog izvještaja prvi major, takođe, u saradnji sa domaćinom Bokeljske mornarice i domaćinima podružnica, podnosi pisani izvještaj o stanju oružja i odora Bokeljske mornarice kao i o svim problemima u vezi sa tim.

Član 19

Admiralat imenuje i razrješava ađutanta, koji je po činu poručnik.

Ađutant prati admirala prilikom vršenja smotre i prijema raporta postrojenog odreda Bokeljske mornarice, i prilikom defilea postrojen je uz admirala.

Ađutant je u svom radu neposredno podređen admiralu i Admiralatu.

Član 20

Osnovne dužnosti ađutanta su da:

- vodi imenik mornara i oficira, sa ličnim podacima o mjestu zaposlenja, adresama i brojevima telefona, te ga uredno dopunjuje ili mijenja, prema odlukama Admiralata, i tako kompletan, ažurirani imenik izlaže Admiralatu svake godine do 13. januara;
- u saradnji sa komandirima kotorskog odreda i odreda podružnica, vodi posebnu
- knjigu, u kojoj su zabilježeni svi oficiri i mornari koji su uzeli učešća tokom godine
- na proslavama i drugim manifestacijama, uz kratak opis obavljenog nastupa;
- knjigu iz alineje 2 ovog člana ađutant dostavlja prvom majoru do kraja tekuće godine;
- obavlja i sve druge poslove koje mu povjeri Admiralat.

Član 21

Kada je ađutant spriječen da vrši svoju dužnost, tada ga u svim njegovim pravima i dužnostima zamjenjuje jedan poručnik kojega odredi admiral.

Član 22

Barjaktare Glavnog odreda Bokeljske mornarice i njihove zamjenike imenuje Admiralat na četiri godine i nakon isteka mandata mogu da budu ponovo imenovani na iste dužnosti.

Nastavljajući dugogodišnju tradiciju naših predaka, čast barjaktara državne zastave u Glavnom odredu obnaša član porodice Nikolić iz Gornje Lastve.

Član 23

Barjaktar i kopljanik može da postane član – mornar, koji uživa dobar glas i poštovanje svoje okoline. Oni su po pravilu podoficiri.

Barjaktari su dužni da povjerene zastave budno čuvaju i da budu svjesni velikog povjerenja i časti koja im je ukazana.

Član 24

Glavnog kolovođu i njegovog zamjenika imenuje Admiralat na vrijeme od četiri godine, i nakon isteka mandata mogu da budu ponovo imenovani.

Skupštine Podružnica, na predlog svojeg Upravnog odbora, a uz saglasnost Glavnog kolovođe i Admiralata, imenuju svog kolovođu i njegovog zamjenika.

Član 25

Kolovođa je dužan da svečano kolo vodi strogo prema starodrevnim običajima i prema odredbama ovog pravilnika. Za uzornu igru svih članova snosi punu odgovornost, pa je stoga dužan da na vrijeme preduzme mjere da se kolo besprijekorno uvježba.

Član 26

Glavni kolovođa vodi kolo u svečanostima kada učestvuje Glavni odred aktivnog sastava Bokeljske mornarice.

Član 27

Glavni kolovođa dužan je da stalno okuplja mlade i talentovane članove aktivnog sastava Bokeljske mornarice i da ih obučava u plesanju svečanog kola.

Isto tako, on mora da ima uvid u uvježbanost igrača kola po svim podružnicama i u tom smislu da im pruži dužnu pomoć.

Član 28

Zadnjeg od kola i njegovog zamjenika imenuje Admiralat na vrijeme od četiri godine, i nakon isteka mandata može biti ponovo imenovan.

Skupštine podružnica, na predlog svojeg Upravnog odbora, a uz saglasnost Glavnog kolovođe i Admiralata, imenuju svog zadnjeg od kola i njegovog zamjenika.

Član 29

Domaćini Bokeljske mornarice i Podružnica raspoređuju odoru i naoružanje aktivnog sastava, za koje izdaju i potpisuju revers.

Svaka podružnica ima svog domaćina koji je zadužen za cjelokupnu imovinu podružnice.

Domaćini vrše i druge poslove koje im povjeri Admiralat i Upravni odbor.

III. ODORA I OZNAKA ČINOVA ČLANOVA AKTIVNOG SASTAVA BOKELJSKE MORNARICE

Član 30

Tradicionalnu odoru Bokeljske mornarice mogu da nose članovi aktivnog sastava Bokeljske mornarice i to samo u svečanim prilikama, pri nastupima Glavnog odreda Bokeljske mornarice, kotorskog odreda ili odreda podružnica, dok pojedinačno samo u izuzetnim prilikama po odobrenju Admiralata Bokeljske mornarice.

Član 31

Odoru Bokeljske mornarice, po pravilu, drže Matica i podružnice u svojim prostorijama, urednu i propisano složenu ili pak u muzejima.

Ako podružnica iz svojih sredstava pribavi odoru ista postaje njeno vlasništvo.

Član 32

Podružnica može odoru, uz pisani revers, da dâ na čuvanje članovima aktivnog sastava Bokeljske mornarice, koji su dužni da istu čuvaju i održavaju u urednom stanju.

Pripadnik Bokeljske mornarice ne može odoru da posuđuje drugim licima, osim u izvanrednim prilikama i samo po odobrenju Admiralata.

Po napuštanju aktivnog sastava pripadnik Bokeljske mornarice je dužan da odoru vrati podružnici, odnosno Matici.

Član 33

Odora i oznaka činova aktivnog sastava Bokeljske mornarice su:

a) Admirala

Odoru admirala čine:

- bijeli, krzneni kalpak sa bijelom perjanicom (ponponom) pričvršćenom na prednjoj strani mesinganim grbom Bokeljske mornarice. Ispod grba su dva prepletana
- zlatna gajtana, jedan deblji i drugi tanji, koji su sa strane grba pričvršćeni zlatnim kitama;
- bijela tvrda košulja, obrubljena na prsima čipkom i crna leptir mašna;
- crne široke gaće od svile, čije su nogavice obrubljene tankom zlatnom vrpcom;
- svileni pas i ječerma od svilenog baršuna sa zlatnim kitama;
- crna dolama od svile sa zlatnim širitom oko vrata i sa dvije zlatne kite otraga.

Na lijevom i desnom rukavu dolame su obilježja admiralskog čina i to:

- jedna vodoravno prišivena zlatna vrpca široka 2 cm, povrh nje druga tanja
- vrpca od 1,5 cm, a nad njom u okomitom smjeru spojen zlatni poluluk iste širine;
- visoke lakovane čizme sa zlatnim kitama na zadnjem dijelu;
- sablja sa zlatnom kuglom, admiralski štap i bijele rukavice.

b) Viceadmirala

Odora viceadmirala je kao i u admirala, s tim što na rukavima dolame nosi obilježja viceadmiralskog čina, jedna vodoravno prišivena zlatna vrpca širine 2 cm sa polulukom kao u admirala, ali bez tanke vodoravne zlatne trake.

c) Prvog majora

Odoru prvog majora čine:

- kafeni, krzneni kalpak kao u admirala, samo što je perjanica crna, a gajtan ispod grba nešto tanji;
- košulja, gaće, pas, ječerma i dolama kao u admirala, s tim što zlatni širit oko vrata dolame ne smije da bude širi od 1 cm;
- obilježja majora prišivena su samo na lijevom rukavu dolame: vodoravno oko rukava zlatna vrpca širine 1,5 cm, a iznad nje druga vrpca, širine 1 cm, zlatom ukrašena sa jednom kosom vrpcom iste širine;
- visoke crne bječve do koljena i crne otvorene niske cipele sa uzlom (mašnicom) od crne vrpce, širine 2 cm;
- sablja sa zlatnom kuglom i bijele rukavice.

d) Drugog majora

Odoru drugog majora čine:

- krzneni kalpak, kao u prvog majora sa nešto manjom perjanicom i jednim zlatnim gajtanom;
- košulja, kravata, gaće, pas, ječerma i dolama kao u prvog majora, samo bez zlatnog širita oko vrata;
- obilježja drugog majora prišivena su oko lijevog rukava dolame, zlatna vrpca širine 1,5 cm i iznad nje kosa, zlatom ukrašena vrpca širine 1 cm;
- sablja, bječve, cipele kao i u prvog majora i bijele rukavice.

e) Kapetana

Odora kapetana je kao u krugog majora, samo što oko lijevog rukava dolame ima tri vodoravne zlatne vrpce širine 1 cm.

f) Poručnika

Odora poručnika je kao u kapetana, samo što oko lijevog rukava dolame ima dvije zlatne vrpce širine 1 cm.

Ađutant je po činu poručnik i ima odoru tog čina. Njegovo obilježje jeste zlatni gajtan sa sidrom preko desnog ramena i lijeve strane prsiju.

g) Podoficira (vodnika i mlađeg vodnika)

Odora podoficira (vodnika i mlađeg vodnika) je kao u mornara.

h) Mornara

Odoru mornara čine:

- mornarska kapa (ćeverica) sa tepelukom i cvijetom;
- bijela košulja na prsima obrubljena čipkom i leptir mašna;
- ječerma od svilenog baršuna sa zlatnim kitama;
- koret od crne ili tamnosmeđe lanene svile obrubljen zlatnim gajtanom, a rukavi nešto podvrnuti;
- gaće kao i u oficira, ali od crnog satena;
- bječve crne do koljena, a cipele niske (mulice) i otvorene, sa uzlom od šivene crne vrpce (mašnica);
- pās od svile (satena) plave, lila ili crvene boje, o pojasu visi tobolac od svile ili baršuna vezen zlatom;
- ćemer od baršuna vezen zlatom na kojemu je izvezen grb Bokeljske mornarice;
- male puške i nož zataknuti za pasom, straga oko pasa i desne strane vise dvije veće ćese, a na desni bok sprijeda, jedna manja ćesa. Ćese su srebrne, pozlaćene ili od metala;
- puška: džeferdar ili šaralija sa zelenom vrpcom.

i) Barjaktara

Barjaktari su odjeveni kao mornari, samo bez malih pušaka, ćesa i ćemera. Svaki barjaktar uz bok nosi mač. Na rukama imaju bijele rukavice.

U nastupima jedan barjaktar nosi državnu zastavu, a drugi istorijsku zastavu Bokeljske mornarice.

Podružnice mogu imati svoje barjaktare koji nastupaju kada njihovi odredi sami nastupaju u svečanostima.

j) Kopljanika

Odora kopljanika je kao u mornara, ali bez pušaka i sa bijelim rukavicama.

k) Kolovođe, zadnjeg od kola i njihovih zamjenika

Kolovođa je odjeven kao mornar ali bez oružja, čese i čemera i nosi dolamu poručnika i bijele rukavice. Ako je kolovođa oficir, kad ne vodi kolo, nosi odoru odgovarajućeg čina.

Kolovođa ima svog zamjenika koji ga zamjenjuje u njegovoj odsutnosti. Kolovođa i njegov zamjenik mogu imati oficirski čin.

Za zadnjeg od kola i njegovog zamjenika važi isto kao i za kolovođu.

l) Malog admirala

Odora malog admirala je kao odora mornara, samo bez puške (džeferdara ili šaralije), i sa malom puškom ili kuburom.

Na rukama ima bijele rukavice.

Član 34

Oznake činova u Bokeljskoj mornarici prikazane su u Prilogu koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio (Prilog 1).

IV. IMENOVANJE, UNAPREĐENJE I REIZBORNOST U ČIN AKTIVNOG ČLANA BOKELJSKE MORNARICE

Član 35

Svaki mornar aktivnog sastava Bokeljske mornarice, ako svojim radom, znanjem i disciplinom kao i svojim moralnim kvalitetima zaslužuje, može da bude unaprijeđen u podoficira Bokeljske mornarice, u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 36

Podoficir Bokeljske mornarice, počev od mlađeg vodnika, pa dalje i oficir Bokeljske mornarice može da bude unaprijeđen u viši čin.

Član 37

Prilikom reizbornosti oficir Bokeljske mornarice, koji ispunjava uslove iz ovog pravilnika, može da bude ponovo imenovan u isti čin.

Član 38

Imenovanje i unapređenje u viši čin i razrešenje čina – funkcije iz aktivnog sastava, do čina drugog majora, vrši Admiralat na predlog komande kotorskog odreda i podružnica Bokeljske mornarice.

Imenovanje i unapređenje u viši čin i razrešenje čina – funkcije iz aktivnog sastava, drugog i prvog majora, viceadmirala i admirala vrši Skupština na predlog Admiralata.

Član 39

Podoficiri i oficiri Bokeljske mornarice, kao i članovi aktivnog sastava sa funkcijom, podliježu reizbornosti svake četiri godine i mogu ponovo da budu birani.

Član 40

Članovi aktivnog sastava, koji su to zaslužili svojim radom u aktivnom sastavu Bokeljske mornarice, prilikom razrešenja čina – dužnosti mogu da se unaprijede u slijedeći viši počasni čin i tada im se dodjeljuje Povelja.

Član 41

Oficir aktivnog sastava Bokeljske mornarice može da bude razriješen čina i prije nego mu istekne vrijeme na koje je imenovan, ako on to sam zatraži.

Isto tako on može da bude razriješen funkcije – čina:

- zbog neizvršavanja zadataka;
- nakon što su preduzete odgovarajuće disciplinske mjere;
- ako, kao građansko lice, svojim radom i ponašanjem, šteti ugledu Bokeljske mornarice.

Član 42

Mornari, podoficiri i oficiri aktivnog sastava Bokeljske mornarice moraju da se odazovu pozivima prvog majora, odnosno Admiralata Bokeljske mornarice, komande kotorskog odreda ili Upravnog odbora podružnice.

U slučaju neopravdanosti izostanaka, pojedincu se izriče kazna zabrane za jedan ili više nastupa, a u slučaju krajnjeg nemara kazna brisanja iz aktivnog sastava Bokeljske mornarice.

Odluku o kazni donosi Admiralat na predlog prvog majora i komandira odreda.

V. POSTROJAVANJE AKTIVNOG SASTAVA BOKELJSKE MORNARICE

Član 43

Glavni odred aktivnog sastava postrojava se:

- u jednu ili dvije vrste, pri dočecima i prilikom predaje raporta;
- u dvije vrste, jednu sučelice drugoj i podaleko jedna od druge, ako konfiguracija trga to dozvoljava;
- u dvije kolone.

Član 44

Glavni odred aktivnog sastava postrojava se:

- prilikom preuzimanja zastave;
- prilikom defilea, obilaska grada i svečanim povorkama.

Član 45

Postrojavanje Glavnog odreda, prilikom dočeka i predaje raporta: admiral, viceadmiral, mali admiral i ađutant nalaze se u središtu postrojenja.

Sa desne strane admirala nalazi se ađutant, a do njega kapetan i barjaktar sa državnom zastavom. Uz barjaktara sa desne strane je kopljanik, a uz kopljanika kapetan. Zatim slijede mornari i na kraju jedan poručnik.

Sa lijeve strane admirala nalaze se viceadmiral i drugi major. Do njega je barjaktar sa istorijskom zastavom Bokeljske mornarice. Uz barjaktara sa lijeve strane je kopljanik, a uz kopljanika kapetan. Zatim slijede mornari i na kraju jedan poručnik.

Postrojavanje Glavnog odreda prilikom dočeka i predaje raporta prikazano je u šemi koja je odštampana uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio (Prilog 2).

Član 46

Postrojavanje glavnog odreda Bokeljske mornarice prilikom defilea, obilaska grada i u povorkama je sljedeće:

Na čelo odreda stupa prvi major, a iza njega su dva poručnika koji stoje na čelu svoje kolone. Iza njih stupaju mornari u dvije kolone, a iza njih dva poručnika, zatim stupaju kopljanici i barjaktari. Iza barjaktara stupaju drugi major, viceadmiral, admiral, ađutant i a ispred njih mali admiral.

Ukoliko je prisutno više bivših malih admirala u odorama, oni svi zajedno stupaju ispred zastava.

Iza drugog majora, viceadmirala, admirala, njegovog ađutanta stupaju tri kapetana, a iza njih dva poručnika, na čelo dvije kolone mornara. Nakon njih stupaju mornari u dvije kolone, a iza njih dva poručnika.

Po potrebi poručnici mogu da se udvostručuju na početku i na kraju kolone.

Ako kolovođa nije oficir, stupa na kraju kolone između dva poručnika.

Postrojavanje Glavnog odreda prilikom defilea, u hodu, prikazano je u šemi koja je odštampana uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio (Prilog 3).

Član 47

U slučaju odsutnosti admirala i viceadmirala zamjenjuje ih prvi major, a glavnim odredom komanduje drugi major.

Drugi major zamjenjuje admirala i viceadmirala, samo ako je odsutan i prvi major. U tom slučaju odredom komanduje najstariji kapetan.

Član 48

Zapovijedi Bokeljske mornarice po starodrevnom običaju glase: „na oružje“, „opaz“, „na rame“, „prikaž' te“, „uz nogu“, „nakrcajte“, „nategnite“, „na oko“, „oganj“, „obrat desnoj“, „obrat lijevoj“, „hod“, „stanite“, „počasni gled desnoj“, „počasni gled lijevoj“, „sloboda“.

Grafički prikaz zapovijedi, dat je u Prilogu koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio (Prilog 4).

Član 49

Postupanje članova aktivnog sastava:

a) prilikom nastupa i plesanja kola

- ne nose naočale za sunce, žvaću zvakaće gume, upotrebljavaju mobilni telefon, puše i razgovaraju;

- podoficiri i mornari bez oružja ne nose cvijet na kapi;
- b) prilikom ulaska u crkvu:
  - ukoliko odred Bokeljske mornarice ulazi u crkvu organizovano (sa komandrom ili bez njega), tada ulazi sa oružjem i kapom na glavi;
  - ukoliko članovi aktivnog sastava u odori Bokeljske mornarice ulaze u crkvu
  - pojedinačno, tada skidaju kapu i odlažu oružje.
  - kopljanici, dok čuvaju stražu pored moći i drugih objekata, ne skidaju kapu sa glave.

VI. PROTOKOL NASTUPA AKTIVNOG SASTAVA BOKELJSKE MORNARICE

Član 50

Glavni odred Bokeljske mornarice okuplja se u tradicionalnoj odori, pod oružjem i sa zastavama:

1. prigodom i za vrijeme trajanja proslave zaštitnika grada Kotora sv. Tripuna;
2. na Dan Bokeljske mornarice;
3. na Zavjetni dan u Perastu (Dan Gospe od Perasta, 15. maja);
4. može da učestvuje na proslavama Matice i Podružnica, ukoliko za to postoje mogućnosti, prigodom Dana Opština Kotor i Podružnica i drugih prigodnih svečanosti, u njihovim mjestima, koje Admiralat smatra opravdanim;
5. na molbu državnog protokola, prilikom dolaska visokih gostiju iz inostranstva;
6. prilikom smrti aktivnih admirala, viceadmirala i predsjednika Upravnog odbora;
7. u drugim prilikama, prema ocjeni svrsishodnosti od strane Admiralata.

1. Prigodom i za vrijeme trajanja proslave zaštitnika grada Kotora Sv. Tripuna

Član 51

Lode, 27. januar

1. Oficiri, podoficiri i mornari dolaze, bez oružja i zastave ispred bazilike – katedrale Sv. Tripuna, gdje u 12:00 ura mali admiral izgovara Lode (pohvale) u slavu Sv. Tripuna. Tekst Loda (pohvala) dat je u prilogu koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio (Prilog 5).
2. Za vrijeme podizanja zastave Sv. Tripuna, dok muzika svira kolo, oficiri pozdravljaju zastavu vojničkim pozdravom, dok mornari za to vrijeme stoje u stavu „opaz“.
3. Po završetku sviranja kola, oficiri, podoficiri i mornari ulaze u katedralu – baziliku.
4. Nakon završetka molitve u bazilici – katedrali svi odlaze u Dom Bokeljske mornarice, gdje porodica novoizabranog malog admirala priređuje čašćenje. Admiral malom admiralu uručuje ukaz o imenovanju, a prethodnom malom admiralu uručuje prigodan poklon, obično ručni sat sa posvetom.

Proslava Dana zaštitnika grada Kotora Sv. Tripuna, 2. i 3. februar

Uoči Tripundana, 2. februar

Na početku večernje, šest mornara u odorama bez oružja prenose moći iz relikvijara do oltara, uz pratnju dva kopljanika.

Za vrijeme trajanja crkvenog obreda kopljanici drže počasnu stražu pored moćiju sa kopljem „uz nogu“.

Na Tripundan, 3. februar

Za vrijeme služenja svetih misa, ujutro i uveče, dva kopljanika drže stražu pored moćiju, sa kopljem „uz nogu“.

Vanjska proslava Sv. Tripuna

Kotorski odred sa oružjem i zastavom Bokeljske mornarice postrojava se ispred Doma Bokeljske mornarice, na Pjaci od kina.

Odred, predvođen Gradskom muzikom, ide ispred Glavnih gradskih vrata da dočeka odrede podružnica iz Tivta i Herceg Novoga i postrojava se lijevo od Vrata od grada.

Odredi podružnica Tivta i Herceg Novoga sa svojom Gradskom muzikom dolaze i postrojavaju se desno od Vrata od grada, do Gradske muzike iz Kotora.

Komandiri kotorskog odreda i odreda podružnica komanduju „prikaž'te“, te komandir odreda podružnica predaje raport komandiru kotorskog odreda riječima: „**Gospodine kapetane, odredi podružnica Tivat i Herceg Novi postrojeni su u u čast Sv. Tripuna, zaštitnika grada Kotora i u Vašu čast spremni su za smotru. Raport podnosi kapetan ... (ime i prezime)**“.

Komandir kotorskog odreda vrši smotru postrojenih oficira, podoficira i mornara podružnica, kojom prilikom pozdravlja državnu zastavu i na kraju pozdravlja prigodnim riječima: „**Mornari, podoficiri i oficiri Bokeljske mornarice Tivta, Herceg Novoga, dobro došli u Kotor na Vanjsku proslavu Sv. Tripuna, zaštitnika grada Kotora, zdravo!**“

Članovi odreda podružnica odgovaraju: „**zdravo**“.

Nakon toga komandiri odreda komanduju „na rame“ i ide se ispred Doma Bokeljske mornarice, na Pjacu od kina, sljedećim redosljedom:

Gradska muzika Kotor,
Kotorski odred Bokeljske mornarice,
Gradska muzika Tivat,
Odred Podružnice Tivat,
Gradska muzika Herceg Novi,
Odred Podružnice Herceg Novi.

(Ukoliko nema jedne od muzika, Odredi podružnica Tivat i Herceg Novi idu zajedno.)

Nakon dolaska ispred Doma Bokeljske mornarice, na Pjaci od kina formira se Glavni odred, kada komandovanje preuzima prvi major, koji predaje raport viceadmiralu riječima: „**Gospodine viceadmirale, Glavni odred starodrevne Bokeljske mornarice postrojen u Vašu čast spreman je za smotru. Raport podnosi prvi major ... (ime i prezime)**“.

Viceadmiral vrši smotru i pozdravlja Glavni odred riječima: „**Mornari, podoficiri i oficiri Bokeljske mornarice, zdravo!**“

Članovi Glavnog odreda odgovaraju: „**Zdravo**“.

Admiral sa ađutantom odlazi u Biskupiju i čeka Glavni odred.

Glavni odred sa Gradskim muzikama odlazi preko Pjace od sata na Pjacu ispred bazilike – katedrale Sv. Tripuna i postrojava se licem prema bazilici – katedrali.

Prvi major predaje raport admiralu riječima: „**Gospodine admirale, Glavni odred starodrevne Bokeljske mornarice postrojen u čast Svetog Tripuna i u Vašu čast spreman je za smotru. Raport podnosi prvi major ... (ime i prezime)**“. Admiral vrši smotru i pozdravlja Glavni odred riječima: „**Mornari, podoficiri i oficiri Bokeljske mornarice, zdravo!**“

Članovi Glavnog odreda odgovaraju: „**Zdravo**“.

Nakon raporta i pozdrava, admiral sa ađutantom priključuje se odredu, kada slijedi počasna paljba. Za vrijeme počasne paljbe oficiri, na komandu „nakrcajte“ pozdravljaju u stavu „prikaž'te“.

Nakon počasne paljbe prvi major komanduje „sloboda“ kada admiral, viceadmiral, ađutant i mali admiral odlaze ispod lođe bazilike-katedrale, a plesači kola sa kolovođom odlaze u dvorište Biskupije radi pripreme za plesanje kola. Ostali oficiri, podoficiri i mornari raspoređuju se oko rubnih pojasa pjace, održavajući red za vrijeme plesanja kola.

Bivši i ostali mali admirali stoje sa ženskim članovima za vrijeme plesanja kola.

Prije početka kola, kolovođa moli biskupa za blagoslov kola i dozvolu za početak plesanja kola riječima: „**Gospodine biskupe, molim Vaš blagoslov za plesanje kola u slavu Božju i čast Sv. Tripuna!**“

Prije završetka kola, admiral sa ađutantom, viceadmiral, prvi major, barjaktari sa zastavama, biskup kotorski i visoke zvanice, koje pozove admiral, ulaze u kolo i oko njih mornari izvode završnu figuru.

Po završetku kola, mornari podizanjem ćeverica (kapa) i uzvikom „**Slava**“ pozdravljaju narod okolo.

Nakon kola, admiral, ađutant, viceadmiral, mali admiral, prvi major i ko želi od oficira, podoficira i mornara prisustvuju sv. misi u bazilici – katedrali Sv. Tripuna.

U procesiji, ulicama Kotora, Glavni odred stupa na čelo procesije, odmah iza Gradske muzike Kotor.

Osam mornara nose moći u pratnji dva kopljanika, dok druga dva kopljanika stupaju uz zastave.

Prilikom povratka procesije Glavni odred je postrojen ispred sjevernog i južnog zvonika bazilike-katedrale, u dva reda, sučelice jedan drugom u stavu „prikaž'te“.

Admiral, viceadmiral, ađutant i mali admiral sa barjaktarima i kopljanicima postrojavaju se ispred sjevernog zvonika.

2. Proslava Dana Bokeljske mornarice, 26. jun

Član 52

Glavni odred formira se ispred Doma Bokeljske mornarice, na Pjaci od kina, gdje prvi major predaje raport viceadmiralu riječima: „**Gospodine viceadmirale, Glavni odred starodrevne Bokeljske mornarice postrojen u Vašu čast spreman je za smotru. Raport podnosi prvi major ... (ime i prezime)**“.

Viceadmiral vrši smotru i pozdravlja Glavni odred riječima: „**Mornari, podoficiri i oficiri Bokeljske mornarice, zdravo!**“

Članovi Glavnog odreda odgovaraju: „**Zdravo**“.

Glavni odred ide do Skupštine opštine, radi prijema državne zastave.

Po dolasku ispred Skupštine opštine, Glavni odred postrojava se licem prema zgradi Skupštine opštine. Ukoliko prostor ne dozvoljava, odred se postrojava čelom prema zgradi Skupštine opštine.

Admiral sa ađutantom sačekuje odred ispred zgrade Skupštine opštine. Nakon dolaska odreda pridružuje se odredu i poziva barjaktara sa kopljanicima da mu se pridruže kod preuzimanja državne zastave.

Admiral, ađutant, mali admiral i barjaktar odlaze u zgradu Opštine, a kopljanici čekaju ispred vrata, radi preuzimanja državne zastave.

Admiral pozdravlja gradonačelnika/cu ili osobu koju on odredi i moli ga (je) da, po tradicionalnom običaju, preda Bokeljskoj mornarici državnu zastavu.

Gradonačelnik/ca otpozdravlja admiralu, sa nekoliko prigodnih riječi, čestita svečanost i predaje državnu zastavu admiralu, koju on opet predaje barjaktaru.

Barjaktar preuzima zastavu i svi zajedno vraćaju se na svoja mjesta. Čim se pojavi zastava, prvi major u počast zastavi, zapovijeda „prikažite“.

Nakon toga Glavni odred, uz pratnju Gradske muzike, obilazi grad, Zanatskom ulicom i, ukoliko to uslovi dozvoljavaju, preko Tabačine dolazi ispred Glavnih gradskih vrata.

Ukoliko na postoje uslovi za obilazak grada na način predviđen u prethodnom stavu ovog člana, Glavni odred obilazi grad Zanatskom ulicom, pored crkve Sv. Marije Koledate (Blažene Ozane) i ulicom Fra Vita Kotoranina dolazi ispred Glavnih gradskih vrata.

Admiral sa ađutantom čeka Glavni odred ispred Glavnih gradskih vrata, gdje prima raport od prvog majora riječima: **„Gospodine admirale, Glavni odred starodrevne Bokeljske mornarice postrojen u čast Dana Bokeljske mornarice i u Vašu čast spreman je za smotru. Raport podnosi prvi major ... (ime i prezime)“**. Admiral zatim vrši smotru Glavnog odreda, pozdravlja Glavni odred i čestita praznik riječima: **„Mornari, podoficiri i oficiri Bokeljske mornarice, sretan vam Dan Bokeljske mornarice, zdravo!“**

Članovi Glavnog odreda odgovaraju: **„Zdravo“**.

Nakon raporta i pozdrava, admiral sa ađutantom priključuje se odredu, kada slijedi počasna paljba. Za vrijeme počasne paljbe oficiri, na komandu „nakrcajte“, pozdravljaju u stavu „prikažite“.

Gradonačelnik/ca uručuje ključeve grada Kotora admiralu Bokeljske mornarice, kao simbol predaje vlasti Bokeljskoj mornarici i sa nekoliko prigodnih riječi pozdravlja admirala.

Admiral otpozdravlja gradonačelniku/ci na pozdrav.

Ključevi grada Kotora uručuju se Bokeljskoj mornarici samo prilikom proslave Dana Bokeljske mornarice.

Po završenom tradicionalnom ceremonijalu, Glavni odred ulazi u grad, gdje na Pjaci od sata glavni kolovođa okuplja mornare i uz pratnju Gradske muzike vodi svečano kolo.

U poslednjoj figuri – slici kola, u kolo ulaze: admiral, viceadmiral, ađutant, prvi major, mali admiral, barjaktari sa zastavama, gradonačelnik/ca ili predsjednik Skupštine i visoke zvanice, koje pozove admiral.

Po završetku plesanja kola, Glavni odred vraća se u Dom Bokeljske mornarice, gdje se priređuje čašćenje.

3. Proslava Gospe od Perasta, 15. maj

Član 53

Po dolasku u Perast delegacija Bokeljske mornarice odlazi na grob admirala Vladislava Brajkovića, gdje polaže cvijeće i minutom ćutanja odaje dužnu poštu preminulom admiralu.

Dva mornara i jedna djevojka u odorama nose cvijeće.

Glavni odred formira se ispred Vatrogasnice i zajedno sa Gradskom muzikom odlazi do Muzeja grada Perasta, odakle se vraća na Trg Sv. Nikole. Ovom prilikom u odredu nalazi se i peraška zastava, koju, po pravilu nosi, peraški oficir ili mornar.

Admiral sa ađutantom čeka Glavni odred na Trgu, gdje mu po dolasku Glavnog odreda prvi major predaje raport riječima: **„Gospodine admirale, Glavni odred starodrevne Bokeljske mornarice postrojen u Vašu čast spreman je za smotru. Raport podnosi prvi major ... (ime i prezime)“**. Admiral vrši smotru i pozdravlja riječima: **„Mornari, podoficiri i oficiri Bokeljske mornarice, zdravo!“**

Članovi Glavnog odreda odgovaraju: **„Zdravo“**.

Mornari plešu kolo, a na kraju u kolo ulaze pored admirala, viceadmirala, prvog majora i barjaktara sa zastavama, biskup kotorski i opat peraški.

Po završetku kola, ko želi ulazi u crkvu na sv. misu.
U procesiji nakon sv. mise mornari Bokeljske mornarice nose sliku Gospe od Škrpjela.
Prilikom gađanja kokota, članovi Bokeljske mornarice, po tradiciji, prvi gađaju.

4. Proslava Dana Opštine Kotor i podružnica

Dan Opštine Kotor, 21. novembar

Član 54

Delegacija Bokeljske mornarice odlazi na prijem kod gradonačelnika/ce Kotora.

Odred Bokeljske mornarice formira se ispred Doma Bokeljske mornarice, na Pjaci od kina, gdje komandir odreda predaje raport admiralu riječima: „**Gospodine admirale, odred starodrevne Bokeljske mornarice postrojen u Vašu čast spreman je za smotru. Raport podnosi kapetan ... (ime i prezime)**“.

Admiral vrši smotru i pozdravlja riječima: „**Mornari, podoficiri i oficiri Bokeljske mornarice, zdravo!**“

Članovi Glavnog odreda odgovaraju: „**Zdravo**“.

Odred Bokeljske mornarice ide do Skupštine opštine, radi prijema državne zastave.

Admiral sa ađutantom sačekuje odred ispred Skupštine opštine.

Odred se postrojava licem prema zgradi Skupštine opštine. Ukoliko prostor ne dozvoljava, odred se postrojava čelom prema zgradi Skupštine opštine.

Admiral, ađutant, mali admiral i barjaktar odlaze u zgradu Opštine, a kopljanici čekaju ispred vrata, radi preuzimanja državne zastave.

Admiral pozdravlja gradonačelnika/cu ili osobu koju on odredi i moli ga (je) da po tradicionalnom običaju, preda Bokeljskoj mornarici državnu zastavu.

Gradonačelnik/ca otpozdravlja admiralu, sa nekoliko prigodnih riječi, čestita svečanost i predaje državnu zastavu admiralu, koju on opet predaje barjaktaru.

Barjaktar preuzima zastavu i svi zajedno vraćaju se na svoja mjesta. Čim se pojavi zastava, komandir odreda, u počast zastavi, zapovijeda „prikaž'te“.

Nakon toga odred, uz pratnju tamburina Gradske muzike ide glavnom saobraćajnicom do Spomenika palim borcima u Park slobode, gdje delegacije polažu vijenac. Za vrijeme polaganja vijenaca odred stoji u stavu „prikaž'te“.

Iz Parka slobode, odred sa Gradskom muzikom ide glavnom saobraćajnicom i ulazi u grad na Pjacu od sata, gdje komandir odreda predaje raport gradonačelniku/ci riječima: „**Gospodine gradonačelniče/ce grada Kotora, odred starodrevne Bokeljske mornarice postrojen u čast Dana Opštine i u Vašu čast spreman je za smotru. Raportira kapetan ... (ime i prezime)**“.

Gradonačelnik (ca) vrši smotru i pozdravlja odred riječima: „**Mornari, podoficiri i oficiri Bokeljske mornarice, zdravo!**“

Članovi Glavnog odreda odgovaraju: „**Zdravo**“.

Nakon raporta slijedi počasna paljba. Za vrijeme počasne paljbe oficiri, na komandu „nakrcajte“, pozdravljaju u stavu „prikaž'te“.

Po završetku paljbe komandir daje slobodu, a plesači kola odlaze za kolovođom da plešu kolo. U završnoj figuri kola u kolo ulaze admiral, viceadmiral, ađutant, mali admiral, komandir odreda, barjaktari sa zastavama i gradonačelnik/ca Kotora, kao i visoke zvanice koje pozove admiral.

Nakon kola odred, uz pratnju Gradske muzike odlazi u Dom Bokeljske mornarice, na Pjacu od kina, gdje se priređuje čašćenje.

Član 55

Nastupi odreda podružnica regulišu se statutima podružnica, uz poštovanje ovog pravilnika.

Član 56

Na dan njihovih Opština nastupaju odgovarajući odredi Kotora i podružnica. Kako Kotor i Tivat proslavljaju dan Opštine istoga dana (21. novembra), tada kotorski odred nastupa u Kotoru, a odred podružnice Tivat nastupa u Tivtu, shodno njihovom planu nastupa. Shodno članu 12 ovog pravilnika, prema tradiciji, admiral i viceadmiral nastupaju u Kotoru, a prema svom nahođenju i dogovoru, jedan od njih može da nastupa u Tivtu.

5. Nastup na molbu državnog protokola, prilikom dolaska visokih gostiju iz inostranstva

Član 57

Na molbu državnih institucija Crne Gore, Glavni odred može da nastupa sa svojim tradicionalnim običajima na cijeloj teritoriji države Crne Gore.

6. Prisustvo prilikom smrti aktivnih i počasnih članova Bokeljske mornarice

Član 58

1. Prilikom smrti aktivnih admirala, viceadmirala i predsjednika Upravnog odbora nastupa Glavni odred, u odorama i pod oružjem, ali bez zastava. Prilikom ukopa, a za vrijeme sviranja kola, vrši se počasna paljba, a oficiri, na zapovijed „nakrcajte“, pozdravljaju u stavu „prikažite“.
2. Prilikom smrti aktivnih oficira, počasnih admirala, viceadmirala, majora i oficira počast odaju dva oficira i četiri mornara bez oružja i bez cvijeta na kapi, koji drže počasnu stražu i prate kovčeg u sprovod.
3. Prilikom smrti aktivnih podoficira i mornara, četiri mornara sa oficirom bez oružja i bez cvijeta na kapi, drže počasnu stražu i prate kovčeg u sprovod. U svim gore navedenim slučajevima na čelu sprovoda idu jedan mornar i dvije djevojke u odorama koji, na čelu sprovoda nose cvijeće ili vijenac Bokeljske mornarice. Istim povodom, a prilikom spuštanja u grob, Gradska muzika (ako je prisutna) svira kolo Sv. Tripuna.
4. Isto kao i u prethodnom stavu ovog člana, postupa se prilikom spuštanja u grob redovnog, zaslužnog i člana pomagača Bokeljske mornarice.

Član 59

Ukoliko su obučene u bokeljsku nošnju, ženski članovi Bokeljske mornarice mogu učestvovati u defileu, ali ne mogu stupati u stroju sa Glavnim odredom.

Član 60

Bokeljska mornarica i njeni članovi, bilo pojedinačno ili grupno, ne mogu učestvovati u priredbama u kojima učestvuju folklorna društva, prilikom raznoraznih promocija i događaja koji nemaju dodirnih tačaka sa statutom i tradicijom koju baštini Bokeljska mornarica.

VII. KOLO SV. TRIPUNA

Član 61

Kolo Sv. Tripuna pleše se uz pratnju muzike. Kompozitor melodije kola je nepoznat.

Riječi kola (Pjesan.) Sv. Tripuna sastavio je pomorski kapetan Pavo (Božov) Kamenarović iz Dobrote 1859. godine. Imenovani je bio učesnik Narodnog preporoda.

Član 62

Kolo ima obredni karakter, značaj prastarog običaja velike vrijednosti i nipošto ne spada u folklorne igre.

Kolo se izvodi samo u važnim i prigodnim svečanostima regulisanih statutom.

Plesači se međusobno drže povezani bijelim maramicama koje su čvrsto obavijene oko šake. Desna ruka je podbočena a lijeva drži kraj maramice prethodnog plesača. Stopalo prednje noge je položeno vodoravno.

U kolu je najvažnija uloga kolovođe i zadnjeg od kola.

Kolo Sv. Tripuna plešu, po starodrevnom običaju, 16–24 mornara, a može i veći broj. Kolo vodi kolovođa ili u odsustvu, njegov zamjenik.

Kolo ima dvanaest figura koje se dijele u tri grupe:

Prvu grupu čine prva i druga figura, drugu grupu čine treća, četvrta i peta figura, a treću grupu čine ostale figure.

Član 63

PRVA FIGURA – „VRTLOG“

Plesači se kreću u polukrugu, licem okrenuti udesno, desnom rukom podbočeni, pridržavajući se čvrsto palcem za pojas, istovremeno držeći jedan kraj maramice, dok je lijeva ruka ispružena napred zatežući kraj bijele maramice prednjeg plesača. Kolo zavija udesno, u smjeru kretanja kazaljke na satu. Ova figura naziva se „VRTLOG“. Zadnji plesač kola ima nešto istaknutiju ulogu od ostalih plesača. On nadzire kolo, trudi se da ono bude dobro razvijeno i otegnuto, drži glavu nešto zabačenije.

Poslije kraće igre, kolovođa se okreće prema plesačima i prekida lanac kola, podvlačeći se ispod njegovih ruku.

Kada je kolo više puta kružno savijeno, do prekidanja i podvlačenja doći će više puta, stvarajući veoma živopisne slike plesачkih grupa.

DRUGA FIGURA – „VRTLOG U OBRATNOM SMJERU“

Druga figura jeste takođe „VRTLOG“, potpuno slična prvoj, ali plesači se kreću u suprotnom smjeru.

TREĆA FIGURA – „NEPRAVA VERIGA“

Ova figura naziva se „NEPRAVA VERIGA“. Kolo se odvija u suprotnom smjeru kazaljke na satu. Kada se dobije polukrug, kolovođa se sa plesačima zmijasto provlači ispod ruku od jednog do drugog plesača.

ČETVRTA FIGURA – „PRAVA VERIGA“

„PRAVA VERIGA“ nastaje kada svaki drugi plesač, poslije stvorenog jednostrukog lanca, istupa korak napred i podvlači se ispod ruku dvostrukih „pravih veriga“ ili „tunela“ koji se na ovakav način formirao.

PETA FIGURA – „SIDRO“

Vrlo složena figura „SIDRO“, a predstavlja oblik velikog sidra. Treća, peta i osma figura ne mogu se izvesti ako ne sudjeluje najmanje 25 plesača.

ŠESTA FIGURA – „VELIKO KOLO“

Ova figura zove se „VELIKO KOLO“. U smjeru kazaljke na satu kolovođa vodi kolo – plesače u krug i sa zadnjim plesačem zatvara veliko kolo.

SEDMA FIGURA – „DVA KOLA“

Od velikog kola formiraju se „DVA KOLA“, koja odvaja kolovođa i poslednji plesač. Jedno kolo i dalje vodi kolovođa, a drugo kolo zadnji plesač velikog kola.

Dva se kola najprije kreću u istom, a zatim u suprotnom smjeru da bi se na kraju opet spojili i formirali jedno veliko kolo.

OSMA FIGURA – „KOLO U KOLO“

Ova se figura zove „KOLO U KOLO“. Stvara se od dva koncentrična kola nejednake veličine. Ona se kreću, neko vrijeme u jednom, a zatim u suprotnom smjeru.

DEVETA FIGURA – „OSMICA“

Ova figura zove se „OSMICA“. Nastaje kada se kolovođa opet provlači, ali samo ispod ruku plesača u sredini kola, a zaobilazi zadnjeg plesača, formirajući tako živopisni oblik broja osam.

DESETA FIGURA – „UŠPUG“

Ova figura zove se „UŠPUG“ jer oblikom podsjeća na puževu kuću. Kolovođa kao i u početku, kružno zavija kolo, ali ne samo malo i ovlasno, nego veoma često, skoro do krajnjih mogućnosti. Tada se opet najkraćim putem podvlači ispod tri niza podignutih ruku, presijecajući plesače, tražeći direktan put i izlaz. Kada je smjer kretanja kolovođe upućen prema zadnjem plesaču, ova se figura još naziva „UŠPUG ZA IZLAZOM NA ZADNJEGA“.

JEDANAESTA FIGURA – „UŠPUG U OBRATNOM SMJERU“

Slijedi figura „UŠPUG U OBRATNOM SMJERU“. To se ponavlja kružno odvijanje kola, ali bez provlačenja i presijecanja kola, kolovođa vraća (odvija kolo) u suprotnom smjeru između zavijenih redova i tako odmotava plesačko klupko.

DVANAESTA FIGURA – „UŠPUG OKO OFICIRA“

To je poslednja figura, tzv. „UŠPUG OKO OFICIRA“. U kolo ulaze admiral sa ađutantom, viceadmiral, prvi major, barjaktari sa zastavama i gosti čime se označava završetak kola.

Nakon završetka plesanja kola, mornari bacanjem kapa (ćeverica) u zrak pozdravljaju narod okolo.

U izuzetno svečanim prilikama, mogu da se, preko razglasa, komentarišu figure – slike kola.

Član 64

Figure kola, tekst i notni zapis dati su u prilogu, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni dio (Prilozi 6, 7 i 8).

Član 65

Odredi podružnica Bokeljske mornarice mogu plesati kolo u svojim opštinama, ukoliko ne učestvuje Glavni odred Bokeljske mornarice, ali samo uz dopuštenje Admiralata.

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 66

Pripadnici aktivnog sastava Bokeljske mornarice dužni su da se pridržavaju odredaba ovog pravilnika.

Član 67

Izmjene i dopune ovog pravilnika donose na zajedničkoj sjednici Upravni odbor i Admiralat Bokeljske mornarice Kotor.

Član 68

Tumačenje odredaba ovog pravilnika daju zajednički Upravni odbor i Admiralat Bokeljske mornarice Kotor.

Član 69

U roku od šest (6) mjeseci od donošenja ovog pravilnika treba da se uskladi rad Bokeljske mornarice Kotor i njenih podružnica sa odredbama ovog pravilnika.

Član 70

Prečišćeni tekst Pravilnika o odori, činovima i nastupima aktivnog sastava Bokeljske mornarice Kotor čine, odnosno obuhvata:

- Pravilnik o odori, činovima i nastupima aktivnog sastava Bokeljske mornarice Kotor, donijet na zajedničkoj sjednici Upravnog odbora i Admiralata, održanoj dana 11. jula 2017. godine, i
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o odori, činovima i nastupima aktivnog sastava Bokeljske mornarice Kotor, donijet na zajedničkoj sjednici Upravnog odbora i Admiralata, održanoj dana 31. januara 2019. godine.

Član 71

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

ADMIRALAT I UPRAVNI ODBOR
BOKELJSKE MORNARICE

Admiral

Prof. dr Antun Sbutega

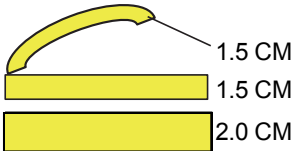

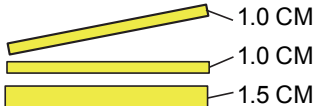

Predsjednik Upravnog odbora

Aleksandar Dender

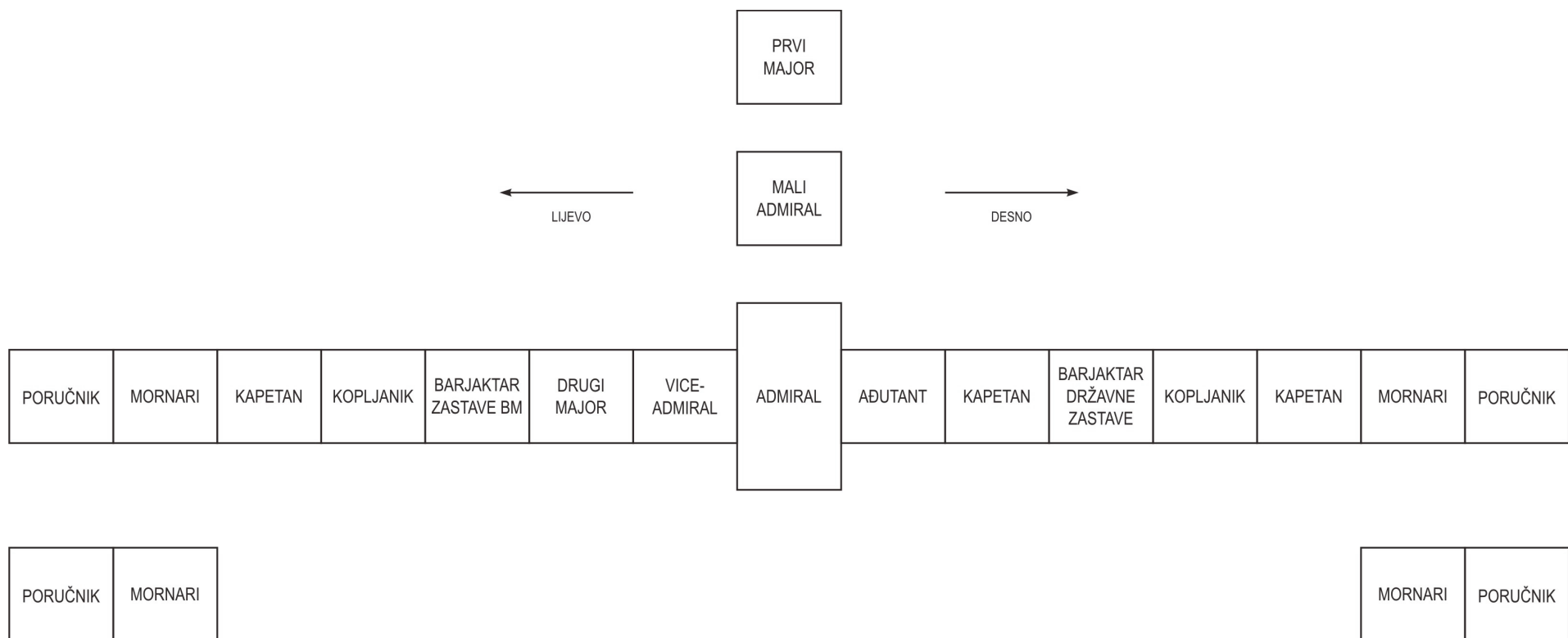
Prilog 1

OZNAKE ČINOVA U BOKELJSKOJ MORNARICI, PREMA PRAVILNIKU O ODORI

ČIN	OBILJEŽJE	BROJ	ODORA
ADMIRAL		1	ZLATNA OBILJEŽJA NA OBA RUKAVA DOLAME. BIJELI KALPAK SA BIJELOM PERJANICOM
VICE ADMIRAL		1	ZLATNA OBILJEŽJA NA OBA RUKAVA DOLAME. BIJELI KALPAK SA BIJELOM PERJANICOM
PRVI MAJOR		1	ZLATNA OBILJEŽJA SAMO NA LIJEVI RUKAV DOLAME. KALPAK SA CRNOM PERJANICOM
DRUGI MAJOR		1	ZLATNA OBILJEŽJA SAMO NA LIJEVI RUKAV DOLAME. KALPAK SA CRNOM PERJANICOM, NEŠTO MANJOM OD PRVOG MAJORA
KAPETAN		3	ZLATNA OBILJEŽJA SAMO NA LIJEVI RUKAV DOLAME. KALPAK SA CRNOM PERJANICOM
PORUČNIK		16	ZLATNA OBILJEŽJA SAMO NA LIJEVI RUKAV DOLAME. KALPAK SA CRNOM PERJANICOM
VODNIK		12	ODORA KAO U MORNARA
MLADJI VODNIK		11	ODORA KAO U MORNARA
BARJAKTAR		2	KAO MORNAR, ALI BEZ KUBURE, ČESA I ČEMERA. NOSI MAČ I BIJELE RUKAVICE
UKUPNO OFICIRA		23	
UKUPNO PODOFICIRA		23	

Prilog 2

POSTROJAVANJE OFICIRA PRILIKOM PREDAJE RAPORTA

Prilog 3

POSTROJAVANJE ODREDA PRI DEFILEU, U HODU

ČELO KOLONE

PRVI MAJOR

LJEVO KRILO

PORUČNIK

MORNAR

MORNAR

MORNAR

MORNAR

MORNAR

MORNAR

PORUČNIK

DESNO KRILO

PORUČNIK

MORNAR

MORNAR

MORNAR

MORNAR

MORNAR

MORNAR

PORUČNIK

BIVŠI MALI ADMIRALI

KOPLJANIK	BARJAKTAR ZASTAVE BOKELJSKE MORNARICE	BARJAKTAR DRZAVNE ZASTAVE	KOPLJANIK
-----------	--	------------------------------	-----------

MALI ADMIRAL

VICE ADMIRAL	ADMIRAL	ADJUTANT	DRUGI MAJOR
--------------	---------	----------	-------------

KAPETAN

KAPETAN

KAPETAN

PORUČNIK

PORUČNIK

MORNAR

MORNAR

MORNAR

MORNAR

MORNAR

MORNAR

MORNAR

MORNAR

MORNAR

MORNAR

PORUČNIK

KOLOVOĐA

PORUČNIK

NAPOMENA: Poručnici na početku i na kraju kolone mogu da se udvostručuju.

Prilog 4

GRAFIČKI PRIKAZ ZAPOVJEDI

Desno koplje (Helebarda)
„Na rame“

Desno koplje (Helebarda)
„Uz nogu“

Lijevo koplje
„Prikaž'te“

Puška – „Na rame“

Puška – „Prikaž'te“

Puška – „Uz nogu“

Sablja – „Na rame“

Sablja – „Prikaž'te“

Prilog 5

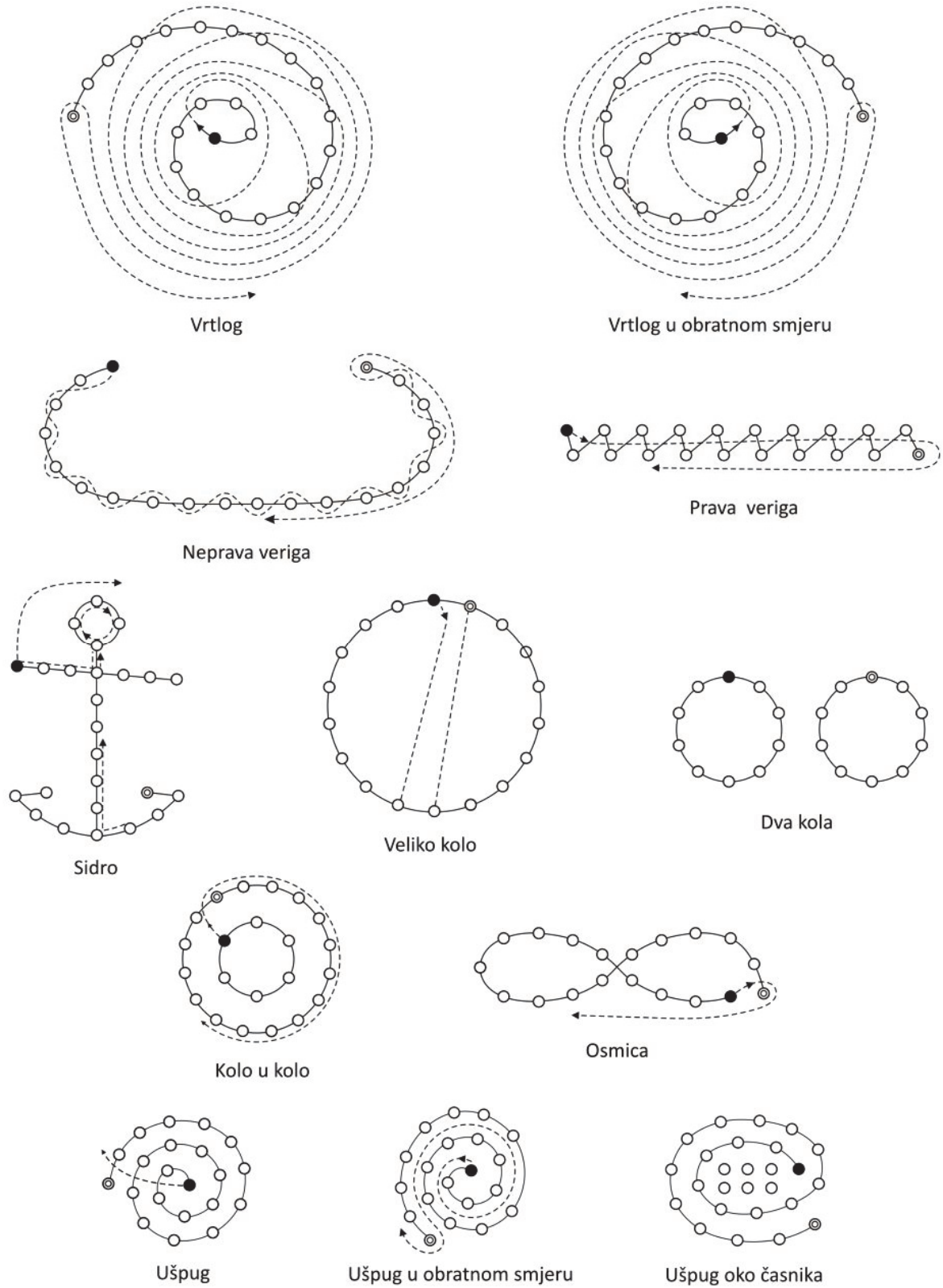
LODE (POHVALE)

*Godišnje ponovljenje svečanosti
koju smo spravni da svetkujemo,
dok oživljuje u nama najmilije bogoljubne uspomene,
podsjeća nas na sjajna djela naših praotaca,
koji pod okriljem Čudotvorca,
čije svete moći Kotor poštuje,
postadoše zaslužni za vjeru i za domovinu,
a nama
njihovim sretnim potomcima
ostaviše slavno nasljedstvo.
Dakle, građani, nek se i ove godine proslavi
predajnim sjajem i uobičajenim obredima
ova nama tako mila svečanost,
a neka nama svima
bude podstrek isti onaj svetac radi kojeg se ona i svetkuje.
Neka se tim najprije iskaže slava Bogu Velikome,
te poklon i štovanje slavnoj Djevici Mariji
i poglavitom mučeniku Isusovu
Svetom Tripunu.
Ej dopusti, Veliki Bože,
nek se za toliki niz stoljeća,
koliko je do sada minulo trenutaka,
razvije svake godine proslavljeni ovaj stijeg,
a uvijek u slozi, sreći i ljubavi.*

Slava! Slava! Slava!

Prilog 6

FIGURE KOLA BOKELJSKE MORNARICE (KOLA SV. TRIPUNA)

P J E S A N.

Dan Odvjetnika Kotorskog
Braćo, veselo slavimo,
Društva staroga pomorskog
Slavno načelo slijedimo;
Igru začmimo stogodnu,
Pjesmu pjevajmo narodnu:

Mornarica davna
Nek se dično ponovi,
I svečanost slavna
U radostni dan ovi.
Dakle, braćo, složno
U ljubav se združimo,
Svi skupa pobožno
Svete moći slavimo:

Uljezimo — svi u kolo,
Rukama ruke pružimo,
Pokažimo — svim okolo
Da slogu bratsku vriežimo:
Potvrdimo — uz prigodu
I mi kô naši djedovi,
Da u rodu — ne zaludu,
Jedne smo majke sinovi.

Po narodnome odjelu
I po sjajnome oružju,
Ali najveće po djelu
Izgled budimo okružju:
Vazda združeni u slogu
Hvale pjevajmo svi Bogu:

Jošter, braćo, složno
Mučeniku TRIPUNU
Pjevajmo pobožno
Pjesmu hvala podpunu:
A na mnogo ljeta
Mornarica živjela,
Nje zadaća sveta
Blagim plodom uzpjela!

Svi zajedno — svi o kolo
Rukama ruke stisnimo
Potvrdimo — svim okolo
Da slogu bratsku ljubimo;
Naslijedujmo — to načelo
Što daše nama djedovi,
A Bog će dat — da veselo
Slijedit nas budu sinovi.

Prilog 8

Kolo „Sv. Tripuna“ *)

Allegretto.

Za glasovir preradio: A. R. Homen.

The musical score is written for piano and consists of seven systems of music. Each system contains a treble and bass clef staff. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 6/8. The first system begins with a dynamic marking of *mf*. The second system also begins with *mf*. The third system continues with *mf*. The fourth system begins with a dynamic marking of *f* and includes a trill marking (*tr.*) above the first measure. The fifth system continues with *f* and includes a trill marking (*tr.*) above the first measure. The sixth system continues with *f*. The seventh system continues with *f*. The score includes various musical notations such as notes, rests, and chords, and features repeat signs with first and second endings in the fourth, fifth, and seventh systems.

*) Opaska: Kompozitor „Kola“ nepoznat. — Umnožavanje zabranjeno.